

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง สถานประกอบการกิจการที่ได้รับคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีหนังสือเพื่อขอหารือแนวทางการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง

ตามที่อ้างถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และต่อมาศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ นั้น ซึ่งในการดำเนินงานการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ให้แก่ผู้ประกอบการพบว่า มีบางประเด็นที่ต้องหารือเพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ กฎกระทรวงฯ

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จึงขอหารือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ว่ามีแนวทางปฏิบัติในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่อย่างไร ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งต้องปิดกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานที่ชั่วคราวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียม หรือชำระค่าธรรมเนียมล่าช้า ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้ นั้น ความว่า “มาตรการสั่งปิดสถานที่ชั่วคราวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว” หมายถึง ประกาศจังหวัด เรื่อง สั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว, ประกาศจังหวัด เรื่อง สั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว (ฉบับที่ ๓) และ ประกาศจังหวัด เรื่อง สั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว (ฉบับที่ ๔) ใช่หรือไม่ และการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้ประกอบการต้องถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ ประกอบกับประกาศจังหวัดฯ โดยพิจารณาว่าเป็นสถานที่ที่ต้องปิดกิจการตามประกาศจังหวัดดังกล่าวข้างต้นทั้ง ๓ ฉบับ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ตามแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดทำโดย

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๗๕๑ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กรณียกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง
ให้กับผู้ประกอบการ (ทั้งรายใหม่และรายเก่า) ดังนี้

๑. ใบอนุญาตกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
๒. ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
๓. ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร
๔. หนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร
๕. ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด

คำว่า “รายใหม่” หมายความรวมถึง ผู้ประกอบการที่ยังไม่เคยยื่นขอใบอนุญาตฯ ซึ่งต้อง
ปิดกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว ย่อมได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใช้หรือไม่ กรณี
ผู้ประกอบการยังไม่เคยยื่นขอใบอนุญาตฯ มีสถานประกอบการไม่ใช่สถานที่ซึ่งต้องปิดกิจการตามมาตรการ
สั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว จึงไม่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใช้หรือไม่

คำว่า “รายเก่า” หมายความรวมถึง ผู้ประกอบการที่ขอต่ออายุใบอนุญาตฯ และ
ใบอนุญาตฯ สิ้นอายุ ซึ่งต้องปิดกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว ย่อมได้รับการยกเว้น
ค่าธรรมเนียมใช้หรือไม่ ส่วนกรณีผู้ประกอบการที่ขอต่อใบอนุญาตฯ และใบอนุญาตฯ สิ้นอายุ
มีสถานประกอบการไม่ใช่สถานที่ซึ่งต้องปิดกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราว จึงไม่ได้รับ
การยกเว้นค่าธรรมเนียมใช้หรือไม่

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกำหนดและประเด็นข้อหาหรือประกอบการพิจารณาให้ความเห็น ดังนี้

๑. ความเห็นในประเด็นข้อหาหรือ

ข้อหาหรือที่ ๑ : ตามที่กำหนดในหมายเหตุแนบท้ายกฎกระทรวงฯ ข้างต้น จะยกเว้น
ค่าธรรมเนียมเฉพาะสถานประกอบการที่ต้องหยุดดำเนินกิจการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามประกาศจังหวัดฯ เท่านั้น ใช่หรือไม่

ความเห็น : กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง
ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการ
จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓
โดยในหมายเหตุท้ายกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวได้ระบุเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ “โดยที่
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ
ตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุขซึ่งต้องปิดกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานที่ชั่วคราวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมหรือชำระค่าธรรมเนียมล่าช้า ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระ
และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการ สมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและ
หนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้” ซึ่งข้อความดังกล่าวนี้
เป็นเพียงเหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฯ ฉบับดังกล่าวเท่านั้น ไม่ได้มีผลใช้บังคับแต่อย่างใด

การบังคับใช้กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง
ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการ
จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้พิจารณาจากบทบัญญัติในกฎกระทรวงฯ เป็นหลัก
ซึ่งตามข้อ ๒ กำหนดว่า “ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) และ (๕) และหนังสือรับรอง
การแจ้งในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการ
ให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ”

โดยกฎกระทรวงฯ ฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึง ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ไม่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่าผู้ที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมจะต้องเป็นผู้ที่ถูกสั่งให้หยุดประกอบกิจการตามประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบตามกฎหมายอื่น ๆ ดังนั้น หากกิจการใดเข้าข่ายเป็นกิจการตามข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) และ (๕) และหนังสือรับรองการแจ้งในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ จะได้รับการยกเว้นทั้งหมด

ข้อหาหรือที่ ๒ : คำว่า “รายใหม่” และ “รายเก่า” มีขอบเขตความหมายครอบคลุมผู้ประกอบการกิจการในลักษณะใดบ้าง และต้องเป็นกิจการที่ได้รับคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการตามมาตรการสั่งปิดสถานประกอบการเป็นการชั่วคราว จึงจะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใช้หรือไม่

ความเห็น : ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ใดจะดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จัดตั้งตลาด จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร หรือจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือกรณีการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนการจัดตั้ง ดังนั้น ผู้ประกอบการ “รายใหม่” ที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงหมายถึง ผู้ที่มีความประสงค์จะดำเนินกิจการหรือจัดตั้งกิจการดังกล่าวข้างต้น และได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือขอรับหนังสือรับรองการแจ้งไว้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาออกใบอนุญาตหรือออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ในช่วงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึง ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ทั้งนี้ สำหรับผู้ดำเนินกิจการที่ได้ประกอบกิจการอยู่ก่อนแล้ว แต่ยังไม่เคยได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งในการดำเนินกิจการจัดตั้งกิจการ จะถือเป็นการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ แล้วแต่กรณี ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามกระบวนการเปรียบเทียบและดำเนินคดีต่อไป

สำหรับผู้ประกอบการ “รายเก่า” ที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม หมายถึง ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้งอยู่ก่อนแล้ว และได้ประกอบกิจการอย่างต่อเนื่องโดยไม่ขาดต่ออายุใบอนุญาต อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่ขาดต่ออายุใบอนุญาตจะต้องดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งเสมือนเป็นผู้ประกอบการรายใหม่

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหาหรือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

